І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го БЕРЕЗНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 15, 1966 No. 48. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 14 березня 1966

В АМЕРИЦІ

ОКРЕМА КОМІСІЯ ВИВЧАЄ МОЖЛИВОСТІ ВИКОПАТИ ДРУГИЙ КАНАЛ В ПАНАМІ, який був би віддалений на 100 миль на схід від теперішнього, і який був би значно ширший та вможливлював би переплив великим океанічним кораблям без шлюз. Ця комісія вивчає ,скільки мав би коштувати новий канал, коли б його копали дотеперішнім способом і за допомогою атомової енергії. Поглиблення і поширення теперішнього каналу коштувало б $2.3 більйона, бо не можна б вживати атомової енергії серед густо заселеної території. Копання каналу атомовою енергією коштувало б $750 мільйонів. В Колюмбії Новий канал коштував би $1.45 більйона. Вивчатимуть і можливості в Нікараґві.

ЦЬОГО РОКУ ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ПЛЯНУЄ ЗІБРАТИ НА ВИБОРЧИЙ ФОНД $4 мільйони. Стейтові демократичні комітети нарікають на брак діяльности Крайового Демократичного Комітету, який 14 місяців не скликав зборів своїх членів, хоч із виборів в 1964-му році залишилося коло двох мільйонів дефіциту. Один мільйон на партійний фонд мають дати демократичні кандидати на сенаторів і конгресменів; другий мільйон має зібрати Крайовий Комітет, решту мали б дати широкі кола виборців. Республіканці плянують зібрати $6.1 мільйона, вони не мали дефіциту в 1964-му році.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЕСТЕР Б. ПІРСОН МАВ ДАТИ ВИЯСНЕННЯ В СПРАВІ ШПИГУНКИ ГЕРДИ МУНЗІНҐЕР в дні 14-го березня на засіданні Палати Громад. Цей політичний скандал виник в минулому тижні, коли ліберальний міністер Люсієн Карден оскаржив був колишнього консервативного прем'єра Джана Діфенбейкера в тому, що він затаїв був любовну аферу члена свого кабінету з гарною німкенею, яка, як виявилося пізніше, була вмішана в шпигунську аферу, і яка тепер живе в Німеччині. Колишній прем'єр Діфенбейкер з найбільшим обуренням відповів на це оскарження і жадав, щоб Пірсон негайно виявив прізвища тих консервативних міністрів, які були вмішані в цю аферу, бо інакше опозиція поставить вотум недовір'я ліберальному урядові. Доля уряду Пірсона залежна від становища менших партій.

715 ОСІБ ПОМЕРЛИ ВНАСЛІДОК ІНФЛЮЕНЦИ АБО ЗАПАЛЕННЯ ЛЕГЕНІВ в тижні, який закінчився в суботу 5-го березня. Ці смертні випадки зареєстровані в 122-ох містах, яких вживається для реєстрації заразливих недуг. В тому самому часі минулого року число смертних випадків виносило 727. 15 стейтів зголосили занедужання на інфлюенцу Е, а інфлюенца А, або азійська флю, занотована в двох нових стейтах: Айдаго й Неваді. В Каліфорнії до 5-го березня від інфлюенци померли 142 особи.

АМЕРИКАНЦІ ВИТРАЧАЮТЬ БІЛЬШЕ НА ТЮТЮН, ЯК НА ШПИТАЛЬНУ ОПІКУ, — стверджує часопис „Нюз", видаваний Американським Лікарським Товариством. На опіку в шпиталях американці в 1964-му році видали $7.6 більйона, а на тютюнові продукти в тому самому році — $7.8 більйона. Цей лікарський часопис підкреслює також, що на косметику, стриження волосся і на туалетні вироби витрачено більше, як на гонорари для лікарів.

У СВІТІ

ЕСПАНІЯ ПРОГНАЛА ІЗ СВОЄІ ТЕРИТОРІЇ ДВОХ ПРЕДСТАВНИКІВ ЧУЖИННИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЯКІ БРАЛИ УЧАСТЬ У СТРАЙКУ ЕСПАНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У МАНАСТИРІ В БАРСЕЛЬОНІ. Прогнані студенти — американець Фредерік Берґер, який репрезентує Асоціяцію Американських Студентів із Вашинґтону, і швайцарець Ренальд Вільгельм Рут, що репрезентує Міжнародню Студентську Федерацію, — були переведені поліцією з Барсельони на французьку територію.

В МЕЛЬБОРНІ НАСЕЛЕННЯ ОВАЦІЙНО ВІТАЛО ДВОХ АМЕРИКАНСЬКИХ АСТРОНАВТІВ Франка Бормана і Волтера Шірру, які відбувають подорож „доброї волі" по Австралії. Обидва астронавти пілотували ракету „Джеміні — 6 і 7". Полковник Борман сказав, що його мрією є бути першою людиною на місяці.

В ЛЯОСІ ПОРАНЕНО КНЯЗЯ НІТА НОХАМА, ЩО Є ГЕНЕРАЛЬНИМ СЕКРЕТАРЕМ МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, і 21 іншу особу, що перебували на балі. Під час забави у В'єнтіян на залю впала ґраната і спричинила поранення деяких учасників балю.

В МОСКВІ ЗАСУДИЛИ НА СІМ РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ НІМЕЦЬКОГО ТУРИСТА, ЯКОМУ СУД ЗАКИНУВ, що він пробував рекрутувати шпигунів. 35-річний німецький громадянин Антін Петровський впав жертвою змови, якої автором був його власний брат Павло — совєтський громадянин. Петровський, литовець з походження, виїхав був за кордон в 1960 році, та тепер повернувся для побачення з братом до Мінська. Там брат заденунціював його поліції, подаючи, що Петровський працює для німецької розвідки і ще й пробував затягнути його у шпигунську сітку.

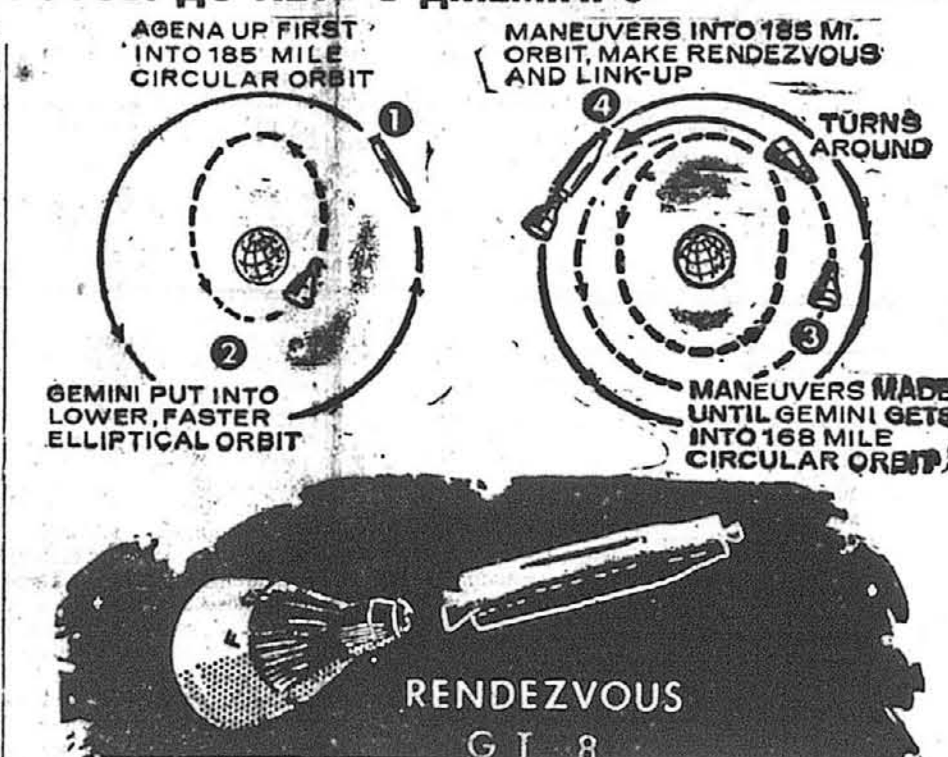
В БЕОГРАДІ ВІДБУЛИСЬ НАРАДИ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ЮҐОСЛАВСЬКОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ, яких темою були головно економічні проблеми Юґославії. Партія стверджувала, що життєвий стандарт у країні значно покращав, але для дальшого росту економіки потрібно більшої праці членів партії. Наради партії вимагали від юґославських комуністів більшої дисципліни.

ПРЕМ'ЄР МІНІСТРІВ ІНДІЇ ІНДІРА ҐАНДІ ВІДВІДАЄ МОСКВУ в поворотній дорозі з Вашинґтону, де зустрінеться з президентом Джансоном. Пані Ґанді прибуде до ЗДА 28 березня. Вона також плянує зустрітися із президентом Франції де Голлем, але ще невідомо, яку дату призначено на побаченя.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ПРИЗНАВ БУДИНОК КИТАЙСЬКОЇ АМБАСАДИ В ПАРИЖІ ПРЕДСТАВНИКАМ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ. Франція визнала уряд Червоного Китаю в січні 1964 р. До квітня 1965 представники уряду Чіянґ-Кай-шека мали покинути будинок. В суботу до будинку увійшла французька поліція і представники міністерства закордонних справ Франції і випросили представників формозького уряду з будинку. В останньому часі в будинку приміщувалась делеґація Китаю до ЮНЕСКО.

АСТРОНАВТИ НІЛ В. АРМСТРОНГ І ДЕЙВІД Р. СКОТТ ГОТОВІ ДО ЛЕТУ В ДЖЕМІНІ 8

Кейп Кеннеді. Флорида. — У вівторок 15го березня має початися триденний лет довкола Землі двох астронавтів Ніла А. Армстронга і Дейвіда Р. Скотта в космічному кораблі Джеміні 8. Обидва астронавти перейшли перевірку стану їхнього здоров'я, а фахівці й самі астронавти перевели проби з ракетами, які виявили, що все виглядає бути в найкращому стані, і запляноований на вівторок лет відбудеться в призначеному часі, якщо буде відповідна погода. Ціллю цього довшого кружляння довкола Землі космічного корабля Джеміні 8 є випробувати злуку його з наперед випущеною ракетою „Аджена". Має відбутися чотири проби злуки ракети з Джеміні 8, бо астронавти мають ствердити, як майбутні астронавти, які полетять до Місяця перед 1970 роком, будуть пересідати з одного космічного корабля до іншого. Крім проб із злукою корабля з ракетою астронавт Скотт буде „ходити" по космосі впродовж двох годин. і 10ох мінут. Під час цього часу Джеміні 8 облетить майже півтора рази Землю. Досі вже совєтський астронавт Леонов і і американський астронавт Вайт „ходили" по космосі, але їхній „хід" тривав тільки кільканадцять мінут. Джеміні 9, який кружлятиме довко- Землі в травні цього року, має злучитися з ракетою „Аджена", яка залишиться в космосі, і з іншою ракетою „Аджена", яку випустять в травні, перед випущенням Джемісі 9. ,



ЧОТИРИ СТАДІЇ ІСТОРИЧНОЇ ЗУСТРІЧІ В КОСМОСІ. На цьому рисунку, приготованому в Кейп Кеннеді, показано графічно чотири головні стадії історичної зустрічі та злуку в космосі „Джеміні 8" і „Аджени" під час їхнього лету довкола Землі. Перша стадія — випуск „Аджени" на 185 миль в орбіту; Друга стадія — випуск „Джеміні 8" в нижчу орбіту, але із швидким кружлянням; Третя стадія — маневрування „Джеміні 8" у вищу орбіту для зустрічі з „Адженою" і четверта стадія — зустріч в орбіті.

Віце-президент Гомфрі проти ізоляції Китаю

Вашинґтон. — Віце-президент Гомфрі висловився проти ізоляції Китаю і пропонував втягнути Китай у міжнародне життя, хоч не пропонував прийняття Китаю до Об'єднаних Націй. Віце-президент Гомфрі підтримував думки двох експертів від Азії професорів Барнетта і Фербенка, які зізнавали перед Комісією Закордонних Зв'язків сенатора Фулбрайта. Гомфрі з признанням говорив про працю цієї сенатської комісії, заявляючи, що вона допомагає урядові виробити собі становище в справах Азії. Гомфрі також говорив про політику у В'єтнамі. Американський віцепрезидент сказав, що він не має застережень проти участі В'єтконґу в уряді Південного В'єтнаму, але він уважає, що такої вимоги не можна ставити, як передумову мирних розмов. В той час, як віце-президент говорив про справи Китаю і Азії, також інші політики виступали по радіо і в телевізійних програмах на ту саму тему. Прем'єр Індії Індіра Ґанді вимагала місця в Об'єднаних Націях для комуністичного Китаю.

Губернатори підтримують президента Джансона в справі В'єтнаму

Вашинґтон. — Президент Джансон запросив до Білого Дому на суботу, 12-го березня губернаторів всіх 50-ох стейтів і територій на окрему конференцію. 41 губернатор одноголосно схвалили політику президента у справі В'єтнаму. Між цими губернаторами було 13 республіканців і 28 демократів. неприсутніми губернаторами були мишиґенський губернатор Джордж Ромні та ореґонський Марк О. Гетфілд. Губернатори схвалили резолюцію, в якій говориться про те, що політика Уряду змагає до здійснення державних цілей і є раціональна в обставинах, які заіснували. До губернаторів промовляли, крім президента Джансона, ще віце - президент Гюберт Гомфрі, державний секретар Дін Раск, секретар оборони Роберт МекНамара, окремий дорадник Президента в справі південно-східньої Азії — генерал Максвелл Д. Тейлор, голова Об'єднаних Шефів Штабу Ерл Дж. Вілер та генерал бриґади Елліс Вілліямсон. Присутні були губернатор Порто Ріко острова Гуаму і Дівочих островів.

Український Ню Йорк вшанував пам'ять Т. Шевченка Святочною Академією

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в ЗДА і Комітет Об'єданих Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку, Відділ УККА відзначив Шевченкові Роковини Святковою Академією в залі гайскулу Вашингтона Ірвінґа 13-го березня. Академію започатковано відіграннвм на фортепіяні американського гимну і відспіванням Шевченкового „Заповіту" композитора К. Стеценка у виконанні Хору „Трембіта" із Нюарку під дириґентурою Ігоря Соневицького. Святкову промову виголосив д-р Ярослав Гриневич. Сопрано Христя Карпевич відспівала Т. Шевченка - М. Лисенка „Садок вишневий", „Ой, одна я одна" і „Хустина" при акомпаніяменті Ігоря Соневицького. Оля Кириченко рецитувала поезії Шевченка, після чого вище згаданий Хор „Трембіта" під дириґентурою І. Соневицького виконав Шевченка - Д. Січинського „Лічу в неволі". Солістом був тенор Роман Осадчук. Концертову частину закінчено відспіванням Хором „Трембіта" українського гимну. Після перерви адв. Володимир Стек сказав англійською мовою вступне слово перед висвітленням фільму „Відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні в 1964-му році". Висвітлював фільм кінорежисер Юрій Тамарський. Публіка оплесками приймала виконувані пункти програми, а п-і Христі Карпевич і дириґентові Ігорові Соневицькому передано квіти.

АРМІЯ ЗАХОПИЛА УРЯД В ІНДОНЕЗІЇ

Сінґапур. — Протикомуністична індонезійська армія перебрала уряд в Індонезії, відставивши президента країни Сукарно під домашній арешт в його президентському палаці у столиці Джакарті (колишня назва Батавія). Як подають звідомлення із Сінґапур, радіо в Джакарті подало, що уряд в Індонезії перебрала армія з генерал-поручником Сугарто у проводі. Сугарто має тепер 45 років, він співпрацював тісно із генералом Абдулем Насусіоном, що був вже раз у проводі індонезійського уряду і згодом мусів покинути Індонезію, коли президент Сукарно почав наново фаворизувати комуністів. У своїй першій промові, виголошеній через радіо Джакарти з президентського палацу, Сугарто заявляв, що новий уряд залишиться лівим. В той час заступником прем'єра і міністром закордонних справ був ще Субандріо, головний дорадник і співробітник Сукарна до часу, коли владу перебрала армія. Останні відомості з Індонезії говорять, що і Субандріо і 16 інших міністрів із 99-особового кабінету міністрів Індонезії були заарештовані. Генерал Сугарто проголосив також поза законом комуністичну партію Індонезії, найбільшу комуністичну партію поза китайською у російською. Були відомості, що Субандріо перед арештуванням намагався накласти на себе руку. Президент Сукарно є під охороною у президентському палаці. 64-річний провідник незалележної Індонезії був призначений кілька років тому президентом на все життя. Він офіційно передав тепер цілу владу в країні генералові Сугарто, залишаючися на пості президента. Не зважаючи на підтримку Сукарна, головний провідник лівих елементів в уряді Субандріо був усунений і представники нового режим заявляють, що для Субандріо немає місця в новому уряді. Всі подорожні, які прибувають з Індонезії до Сінґапуру, заявляють, що режим генерала Сугарто панує вповні над ситуацією. По вулицях Джакарти відбуваються демонстрації, які підтримують новий режим. Причиною перевороду в Індонезії була важка економічна ситуація в країні. Генерал Сугарто заповів уже в першому виступі, що він подбає про постачання харчів для населення. В останньому часі господарська ситуація в Індонезії дуже погіршилась, Ціни харчів дуже зросли, почалась спекуляція харчами. У своїй промові Сугарто говорив: „Імпортери й експортери повинні тісно співпрацювати з армією, щоб допомогти забезпечити харчами всі частини розкиненого на 3 000 миль архіпелягу. Він теж вимагав від губернаторів окремих провінцій, щоб вони забезпечили мир і порядок у всіх частинах великої розложеної на окремих островах держави. Не зважаючи на заяви ген. Сугарто, що новий режим буде продовжувати політику попереднього уряду у відношені до Малязії і західнього світу, західні експерти сподіються, що натиск на малязію спиниться і може дійти до більшої співпраці із Заходом.

У Південному В'єтнамі розстріляно спекулянта

Сайґон. — У понеділок, 14-го березня о год. 5-ій вранці тут на одній із базарних площей 10-особовий відділ військової поліції розстріляв заможного південно-в'єтнамського купця Та Він-а, засудженого тиждень тому спеціяльним судом на смертну кару за „економічні злочини" — протизаконні торговельні спекуляції і чорну торгівлю для зиску на війні: Голова держави ґен. Нґуєн Ван Тіє відкинув прохання про помилування і екзекуція мала відбутися в неділю, але її відложено на один день мабуть з уваги на те, щоб не ображувати двох мільйонів громадян католицького віровизнання, хоч сам засуджений був буддистом. Також і засуджений бажав собі, щоб на місце екзекуції супровводжав його католицький священник. Із приватних джерел відомо, що американці не схвалили смертної кари і навіть приватно робили заходи в справі помилування. Перед розстрілом засудженого недалечко місця розстрілу відбулася драматична сцена, як жінка засудженого з їх заплаканими восьми дітьми намагалася продістатися через засіку з колючого дроту на останнє побачення та розмову із засудженим. На фронтах у В'єтнамі не було більшої акції з уваги на погану погоду, але американська авіяція продовжувала інтенсивно бомбардування воєнних об'єктів у Північному В'єтнамі

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ЗАКІНЧИЛА ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНУ ПЕРЕВІРКУ УНС СПІЛЬНИМИ НАРАДАМИ З ЕКЗЕКУТИВОЮ

Джерзі Сиrі. — Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу в складі: д-р Володимир Ґалан — голова, дир. Петро Пуцило — секретар та Іван Кокольський і Іван В. Іванчук — члени / заступник голови інж. Володимир Коссар з Вінніпеґу не брав участи в перевірці з уваги на здоров'я / закінчила однотижневу передконвенційну перевірку діловодства, майна та організаційного стану цієї найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі спільними нарадами з Головним Екзекутивним Комітетом минулої п'ятниці, 11-го березня 1966, в приміщеннях головної канцелярії УНС. У нарадах взяли участь всі члени Екзекутиви: гол. предсідник Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась і пані Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох та гол. касир Роман Слободян, як також ред. А. Драган. Наради відкрив і ними проводив гол. предсідник: Йосип Лисогір, вітаючи приявних та згадуючи що такі спільні наради належать уже до звичаю після кожночасної зокрема передконвенційної праці Контрольної Комісії. В імені Контрольної Комісії говорив її голова д-р Володимир Ґалан, стверджуючи на початку велике вдоволення з переведеної перевірки, яка виявила і потвердила, що діловодство понад 86,000-членного УНСоюзу із майном понад 31 мільйонів долярів є в повному порядку, що організація в усіх ділянках своєї активности постійно росте і розвивається, здобуваючи завжди нові поважні успіхи. З окремим вдоволенням д-р Ґалан ствердив, що головні поради і рекомендації як Контрольної Комісії, так і Головного Уряду щодо дальших поліпшень у праці і системі УНС були в більшості виконані, а щодо деяких — як, наприклад, придбання нового відповіднішого приміщення для головної канцелярії — були пороблені поважні спроби і заходи, хоч їх ще й не здійснено. Тим то і звіт Контрольної Комісії для конвенції буде дуже позитивний і конструктивний. Голова Контрольної Комісії вкінці подякував Екзекутиві за повну увагу і співпрацю у відношенні до Контрольної Комісії.

Гол. предсідник Й. Лисогір зі свого боку, в імені Екзекутиви, склав подяку Контрольній Комісії за її дбайливість і увагу до її завдань та за співпрацю з Екзекутивою, що в результаті причинилося до цілого ряду поліпшень у праці і розвитку УНС.

Гол. контролери Петро Пуцило й Іван В. Іванчук поінформували Екзекутиву про переведену ними в днях 3-го і 4-го березня перевірку Канадійської Канцелярії УНС як і ряд зв'язаних з УНСоюзом справ, з якими вони зустрілися під час тієї перевірки. Поодинокі учасники нарад доповнювали інформації чи висловлювали свою опінію в цих справах. Спільні наради Екзекутиви і Контрольної Комісії закінчено обміркуванням багатьох справ, зв'язаних з недалекою вже 26-ою конвенцією УНС, що має відбутися в Шикаґо в тижні, що починається 16-го травня ц.р. Справи щодо підготови до конвенції на місці в Шикаґо та цілого ряду зв'язаних з конвенцією імпрез, включно з великим концертом, який влаштовує з нагоди конвенції місцева громада в честь Івана Франка, участи в конвенції американських і українських достойників, конвенційного бенкету та його програми, реферував голова Конвенційного Комітету, заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась. Окремо обговорено справу конвенційних відзнак, виставки видань УНС тощо.

Після спільних нарад з Контрольною Комісією, Головний Екзекутивний Комітет відбув ще короткі власні наради в організаційних, фінансових, видавничих і конвенційних справах. Між іншим ствердженo, що на найближчій конвенції буде 327 делеґатів із приблизно подвійною кількістю голосів. Полагоджено чи прийнято до відома полагодження ще деяких протестів щодо вибору конвенційних делеґатів у Відділах.

У дальших, уже неформальних нарадах члени Головного Комітету і Головної Контрольної Комісії обмінялись думками і поглядами в різних актуальних союзових справах, переважно зв'язаних з недалекою конвенцією.

„Леви", Шикаґо, здобули першість сімкового турніру

В неділю, 13-го березня, закінчився в Шикаґо сімковий футбольний турнір, першуном якого стали дружина „Левів". Футболісти „Левів" здобули в останніх своїх змаганнях турніру з італійською дружиною „Марунс" нерішену 1:1. Стрільцем воріт для „Левів" був Крат. Разом із чемпіонатом турніру здобули „Леви" мандрівну Чашу Акселя Нільзена.

„Чорноморська Січ" Нюарк, перемогла минулої неділі 6:0 дружину „Олімпія" з Ню Брітен у мистецьких змаганнях Американської Футбольної Ліґи, які відбулися в Нюарку. Воротами поділилися: Чижович 3, Чайка 2 і Рада 1. Після цієї виграної „Чорноморська Січ" дальше держить перше місце в показнику АФЛіґи з точками 20:2 і відношенням воріт 33:8. Також у сімковому Футбольному турнірі броварень Шейфера ведуть січовики після сьомого круга гор. Минулої п'ятниці „Чорноморська Січ" перемогла 5:0 сильного суперника Пассейк СФ зі стрілів: Снилика 2, Чижовича 2 і Каздоби 1. В цьому турнірі остало „Чорноморській Січі" ще двоє змагань в залі Арморі в Джерзі Сіті: в четвер, 17-го березня та в п'ятницю, 25-го березня з другим претендентом на чампіонат, Гобокен ФК.

„Тризуб", Філядельфія здобув минулої неділі перемогу 5:0 над Мадярським СК в Ню Бронсвік у мистецьких змаганях Американської Футбольної Ліґи. Ворота для „Тризуба" стрілили: Яковина 2, Бенітез 2 і Ферейра 1. В показнику АФЛіґи займає „Тризуб" друге місце з точками 18:4 і відношенням воріт 40:8.

УСК Ню Йорк виборов заслужену перемогу 1:0 над дружиною „Мінерва - Пфельцер" у мистецьких змаганнях „Великої Десятки" Німецько - Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі на грищі суперника. Футболісти УСК-у ввесь час переважали і обстрілювали ворота „Мінерви", яких вміло обороняв дуже добрий воротар. Одинокі і переможні ворота для УСК-у стрілив на 82-ій хвилині Пирдон. УСК веде в табелі „Великої Десятки" з точками 16:6 і відношення воріт 18:7.

„Гота", яка стоїть на другому місці, програла минулої неділі змагання з дружиною „Айнтрахт" і має тепер 13:5 точок.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1180 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Ворога треба пізнати

Без розголосу, що його мала перевірка політики американського Уряду у відношенні до війни в Південному В'єтнамі, Комісія Закордонних Зв'язків Сенату під проводом сенатора Фулбрайта досліджує тепер справу червоного Китаю і його політики. Китай стоїть перед цілим світом, як Сфінкс. Навіть точного числа населення цієї старої, з великим минулим країни не знаємо. Незнані для світу всі ті зміни, що зайшли там після комуністичного перевороту, бо країна ізольована. Але Китай не думає жити за „китайським муром". Окупація Тибету, напади на індійське прикордоння, участь у війні в Південному В'єтнамі, а найважливіше — організація і керівництво „визвольними рухами", вказують, що комуністичний Китай — це велика загроза для всього світу.

Тож діяльність комісії сенатора Фулбрайта — хоч і проходить без великого публічного заінтересування — важлива і потрібна Урядові. Сам сенатор Фулбрайт, дискутуючи події у Південному В'єтнамі, висловлювався неодноразово, що він боїться, щоб не спричинилися вони до вибуху великої війни з Китаєм. Пейпінґ уже довший час веде серед свого населення пропаганду, що ЗДА підуть війною на Китай. При повній ізоляції тієї країни не легко, а то й неможливо довідатись, які воєнні підготування вже зробили китайські комуністи. В останньому пресовому інтерв'ю секретар оборони МекНамара заітував, що Пейпінґ уже в недалекому майбутньому матиме нуклеарну зброю, якою зможе атакувати своїх сусідів і навіть ЗДА.

Немає сумніву, що переконування китайським урядом свого населення в конечності майбутнього зудару з ЗДА — це не лише вислід послідовної політики Пейпінґу для опанування Азії, але й безпосередня загроза. Китай є організатором і керівником „визвольних рухів" не лише на азійському континенті, але й на всіх континентах. А ціллю цих „визвольних рухів" є підірвати мирний порядок і викликати світову комуністичну революцію. Тому і виникає загроза конфлікту із ЗДА і їх мирною політикою упорядкування світу.

Щоб успішно оборонятись перед ворогом, треба його пізнати. Тож праця Комісії Закордонних Справ Сенату під проводом сенатора Фулбрайта—це праця в повну допомогу Урядові ЗДА. Сенатор Фулбрайт хоче пізнати всю правду про червоний Китай, відтворити його повний образ, бо лише повне знання і розуміння Китаю допоможе опрацювати відповідну і найбільш доцільну політику ЗДА у відношенні до тієї країни.

Війна із злочином

Статистичні дані виявляють, що число злочинів у ЗДА піднялося в останньому році на 5, а в попередньому на 13 відсотків. Це — переконливий доказ, що злочинність невпинно зростає. Президент Джансон затурбований цією справою не менше, ніж загрозою комунізму. І тому він підтримує війну із злочинністю на терені ЗДА так само, як підтримує воєнні дії проти інфільтрації комунізму у В'єтнамі. В пропозиціях Президента ще з попереднього року на першому місці стояли професійний вишкіл і задовільна числом поліція. За статистикою, злочини на передмістях зросли в більшій мірі, ніж у середмістях, і це вказує, що причиною цього брак вишколеної поліції. Периферії міст не завжди мають належну поліційну опіку.

Ріст злочинности можна пояснювати різними факторами, менше і більше важливими. Сприяє цьому ростові нерішучість суддів, які кількома наворотами відсилають непоправних злочинців „на пробу", а також надзвичайно легко доступна, необмежена купівля зброї, що її можна замовити собі навіть поштою. Але найбільша вина за злочинність таки на боці самого суспільства, яке до цієї надзвичайної проблеми виявляє байдужість. З добрим заробітком, перед телевізором, на вигідному фотелі пересічний громадянин хоче лише одного: щоб його не турбували (донт бадер мі). А це саме — найбільший злочин. Хто живе у громаді, той мусить цікавитися її життям. Аж страшно робиться, коли читати в пресі, що вуличник побиває літню жінку і відбирає їй торбинку, а п'ятдесят прохожих і оком не моргне. Така сама байдужість батьків до дітей, які, позбавлені батьківського нагляду, виповнюють когорти молодих хуліганів.

Зріст злочинности повинен зворушити заскорузлу байдужість громадян. Всі ми — не лише Уряд з Президентом і Конгрес з поліцією — повинні стати разом на одному фронті великої війни — війни із злочином.

Д-р Михайло Данилюк

МІСТЕРІЯ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

I

Сповідь у наших предків — це була духова потреба, яку заповнялось найчастіше у час Великого посту, перед Великоднем. Чи був це звичай Церкви, що закликав до сповіді, чи готування себе старим, ще дохристиянським способом до зустрічі весни із її початком нового господарського року, чи може бажання виладувати гріхи, що накопичилися взимку, коли робити нічого — усі там причини не були б, з внутрішньої потреби ішли наші чубаті предки в церкву говіти, ішли до сповіді.

Пам'ятаємо наших предків такими, якими вони були: побожними, скромними, поважними, а то й суворими до себе. У сповідний час — ніби риску болю пригадуємо на їх чолі, обличчя їхні видавались дещо блідими, а очі глибше ховалися під брови і горіли разом із свічками у притемненій тиші церкви. Запах воску і оливи з лямпадок мішався з атмосферою напруження, урочистости, покори.

І вміли наші предки переживати містерію говіння. Вміли знаходити в собі звихнуті думки і дії, вміли признатися до них і мали наснагу шукати розв'язки у покаянні, в очищуванні себе від зла. Це була духова потреба здорових в основі психологічних заложень.

У модерних часах чимало людей шукає виходу в психоаналізах, а в старі часи здоровий гін до добра розв'язував проблему самоаналізою. І гнулися горді голови у покорі, шукаючи правди. Хто не пригадує наших гордих предків, як били вони поклони і як після того ще вище підносилися їхні голови?

II

Як нашу епоху, епоху турбомоторових літаків і розуму, будуть собі пригадувати наші нащадки? Чимало роздумувань залишимо їм у спадщині. І глибоко кристься бажання, щоб вони про нас думали так само позитивно, як ми про наших прадідів. Ввижається майбутнє, з якому незденаціоналізовані нащадки наші з повагою думатимуть про моральну і психологічну сторінку своїх славоносних предків. Ввижається...

Гордість наших часів — це не зарозумілість, упертість і настрій соляної кислоти, а таки гордість за себе і свої вчинки, думки. А коли і є якісь темніші сторінки — то, йдучи слідом наших предків, ми шукаємо розв'язки, шукаємо кращого, засуджуємо помилки і, хоч би в час великопісного говіння, клонимо голову в покорі перед правдою, каємось за вчинене зло і оновлюємо себе добром. Ми сміливо, на радість нашим нащадкам, дивимося в дзеркало, і бачимо там чимало прекрасного, високого. Помилки? Їх майже немає. А втім, коли хочете, можна про них одверто говорити. Навіть не всі й покаяння потребують.

Ми не роз'єднуємо нашого політичного життя, а — на злість ворогові — просто його порошкуємо, атомізуємо. В такій конспірації ми непоборні, бо нас так багато, що й розібратись ворогові важко. Понижуємо свого політичного опонента? Якщо він патріот — простить, а коли ні — можна в часі говіння покаятись.

Ми всі, одначе, залишаємось однозгідні в багатьох політичних питаннях, наприклад, у справі державно-політичного центру, бо всі не допускаємо до його створення — одні не творять умови для об'єднання, інші не вважають доцільним об'єднатись... Ми не підміновуємо наших громадських установ, а просто їх критикуємо до кінця, до „останньої краплі набою". Хтось нарікає, що непристойними методами? Як може щось бути непристойним, як тут національна справа стоїть шекспірівським „бути чи не бути"? Хіба можна перебирати засобами? А проте, у Великий піст можна таким і покаятись.

Якщо б так випадково сталося, що ми мимохіть роздирали б свою Церкву чи якусь митрополію або, Боже борони, сіяли ворожнечу поміж віровизнаннями — тоді ми щиро покаємось за все, навіть за очорнювання своїх священиків і єпископів, поклони із „Боже, помилуй нас грішних" будемо бити. Після Великодня — справу передискутуємо... А якби так, також випадково, сталося, що ми виливали б бочки друнарської фарби на голови редакторів сусідньої газети — бож кодекс журналістичної етики ще не написано — тоді перед сповіддю прощення будемо просити.

Ми не очорнюємо своїх колеґ по професії, не понижуємо земляків у тій самій установі, організації чи церкві, не інтригуємо поза плечима. А коли й трапляється, робимо це в білих рукавичках. І якщо ті рукавички стають чорними — їх можна випрати на подвір'ї... сусіда. Писані, часто спільно ухвалені постанови не конче потрібно брати собі близько до серця, бож живемо у „фрі кантрі", а неписані кодекси пристойности й джентлменства нас не зобов'язують. Зрештою, всім трапляється зробити якусь помилку. На те й Великий піст, щоб від провин очиститись. Духову, значить, потребу в цьому відчуваємо.

Ось так ввижаємося нашим нащадкам, ідучи на говіння, поклони, покору...

III

Цікава тема — оці наші предки із їх гідністю та здоровою гордістю і ті наші нащадки із своїми роздумуваннями про наші часи. І хоч як цікаво вести студію над такою темою — все ж не можна позбутися враження нинішнього сірого дня.

Самоаналіза в наших часах — річ нелегка, але „аналізувати" когось — це ніби проста справа. Релігійність в одних — це шукання шляхів до великої правди взагалі, а в межах філософії своєї національної Церкви зокрема. В інших — це може бути справа юрисдикції, календаря, „принципових" питань території, особистих уподобань і, очевидно, курсу „на злість".

Цікаво, справді, як можна, наприклад, робити якесь громадське діло, вести політичну акцію, навіть любити Україну, а також бути більше релігійним і виконувати духові потреби комусь „на злість". У великопісний час було б дуже цікаво побачити в нашій пресі постійну рубрику, присвячену темам духовости і філософічних питань, зв'язаних із релігією і вірою взагалі.

Наші ієрархи і вивінувані знанням духовні провідники могли б зробити велике діло, стимулюючи думання нашої громади. А збоку преси, що формує в багатьох відношеннях стиль думки і дії — це була б особлива прислуга. Але — чи не грішна це пропозиція?

Чернець у Шевченка „за Україну молитись" пішов у монастир. Для цього потрібно великого духа. У нас можна і з меншого почати. Як заблимають великопісні свічки у церкві — тоді лише слідом наших дідів, щоб спина не боялась зігнутися перед правдою, а в іншому, щоб трималася рівніше.

Програма перебудови міст вимагає більше фондів

Вашингтон. — Члени Палатної Підкомісії, яка один тиждень вела переслухання в справі перебудови міст згідно з програмою президента Джансона, ствердила, що запропоновані Урядом фонди на цю ціль в сумі $2.3 більйона впродовж найближчих п'ятьох років, — є замалі. Згідно з урядовим пляном більші міста мали б вибрати занедбані свої дільниці та передмістя і їх перебудувати. При перебудові треба заплянувати будову нових мешканевих одиниць для тих осіб, що мають малі прибутки, та подбати про потрібні будівлі для шкіл, шпиталів та добродійних установ, щоб в основному змінити вигляд теперішніх міських нетрів. Міста зможуть користати з федеральних фондів тільки тоді, коли вони самі погодяться призначити свої власні фонди на цю програму. Президент передбачав у своєму зверненні, що коло 70 міст зможуть користати з федеральної допомоги при своїй перебудові. Члени Палатної Підкомісії в більшості погоджуються з урядовим пляном, але вони гадають, що запропонована Урядом сума на цю ціль є замала. Дехто хотів би зменшити число міст, які мають користати з федеральних фондів, а ще інші хотіли б що б міста менше діставали федеральних фондів, а більше витрачали на свою перебудову своїх власних грошей.

Леся Лисак

НА СТІЙЦІ

Газетне звідомлення звучало так само, як тисячі інших звідомлень про трагічні випадки. Воно було сухе, формальне: Вчора, в такій то годині вечора, в такій то місцевості, автомашина вдарила і смертельно поранила людину... Ім'я, прізвище, вік, заняття... В дорозі до шпиталя жертва нещасливого випадку померла. Далі — прізвище водія автомашини, його вік, де мешкає, де працює. Ще кілька подробиць — і одне життя закінчилося.

Звичайна новинка в місцевій газеті, новинка, яких щоденно буває багато... Одна тільки деталь відрізняла це звідомлення від інших: ви знали цю людину. Це був старенький пан-отець з того самого міста, де ви живете. Тихий, скромний, несміливий... Коли ви бували в його присутності, вам часто пригадувались слова: „раб Божий".

А може треба було б розпочати цю розповідь інакше: сказати спершу, що це був один із тих морозних, січневих вечорів по Водохрищі. Тоді, коли священики відвідують вірних з кропилом, з свяченою водою. Може від цього треба було б почати, щоб було ясніше, чому його зустріла смерть?..

Бачте, він вибрався був відвідати, як звичайно, своїх парохіян, і так трагічно склалося, що до однієї хати вже не встиг дійти... Можливо, що в той вечір хтось стояв при вікні й радісно скрикнув: „Вже пан - отець до нас іде!" Можливо, чийсь погляд упав на скатерть, чи вигладжена, на свічку, чи рівно стоїть... І, можливо, навіть той хтось не бачив, коли над'їхала автомашина і, поки її гамульці вспіли заскреготіти зойком заліза, — старенька, похилена постать упала під колеса...

Це все сталося в одній лячливо короткій хвилині, і опісля вже було запізно думати, чи можна було уникнути нещастя...

Казали, що дорога була ховзька, що снігу було багато, що водій автомашини був нетверезий. Але коли вже сталося — чи поможуть якісь міркування? Одне тільки певне: в чиюсь теплу і ясну хату не впали тоді краплини свяченої йорданської води. Вони застигли льодовими сльозинками там, на дорозі, де закінчилося життя сивого пан-отця.

Від раннього ранку говорили про це в місті. Здригалися болем уста, що повторювали сумну вістку. Хто б міг подумати, що таке станеться!? Адже ж ще вчора ввечері з ним говорили, коротко перед тим, як відійшов. Добрий, тихий, старенький пан - отець, що в своєму серці носив малу частку великої України. Чи коли перестало битись його серце — то й та частка розвіялась десь, звідкіля вже нема повороту, а є тільки „жизнь безконечная"?

* *

На панахиду до церкви прийшло багато людей. Його парохіян і інших. Навіть чужинці прийшли. Застали його на почесному місці, посередині церкви, ще тихішим, як звичайно, зовсім мовчазним... Світел було багато, квіти та лямпадки молились довкола, ризи на ньому були ясні, а в руках він тримав хрест... Тільки чому обличчя літургічним платком - „воздушком" було закрите?

Не питайте. Чи коли б хоронили козака, що в бою згинув — питали б ви, чому в нього очі китайкою закриті? Це ж те саме: старенький пан - отець згинув, немов вояк на стійці. Тільки що у вояка кріс у руках був би, а в нього — хрест. І вояк на службі батьківщини вмирає, а він на найвищій — Божій службі вмер... Вояк загибіль ворогам, а він благословенство Боже людям доброї волі ніс. Є земні воїни, і є ті, понадземські: воїни духа, що, замість кріса, хрест тримають...

* *

Ті, що вірять у „жизнь безконечную", можуть розповісти своїм дітям леґенду, щоб у їх пам'яті і в серцях збереглася назавжди. Леґенду, що починалась би, може, отак:

— „І прийшов перед обличчя Господнє вірний слуга Його. Навколішки став у покорі і прошепотів: „Покликав єси мене, Господи, і ось я. Суду Твого праведного та милостивого жду. Милосердний будь, Господи, і прости провини мої вільні та невільні". І глянув Господь на сина свого — бож всі ми діти Божі — та й прорік: „Чому обличчя в тебе, сину, платком закрите? Чому очі твої на мене не глядять?" — Старий ієрей прошепотів стиха: „Це ж така воля Твоя, Господи, щоб на обличчі моєму Смерть таке тавро поклала, щоб людям страшно було на нього дивитись".

І почувся тоді голос Господній ласкавий та батьківський, неначе срібні гарфи заграли: „Хто на посту, на службі моїй впаде, того обличчя біліше від снігу, ясніше від сонця стане! Підійди до мене, воїне мій, добрий та вірний! Твоє місце біля непорочних ангелів".

І, мов крило голубине, злетів з обличчя ієрея платок золотистий, і роз'яснилось воно радістю райською. Ні рая, ні плям смертельних на ньому не залишилося. І прийняли його поміж себе чисті янгольські духи, що біля престола Всевишнього ватру держать, прийняли ще одного воїна, що на стійці упав.

І того ж вечора на хату, що не діждалася свяченої, йорданської води, впали прозорі краплі. Чи були то сльози Смутку, чи Радости — чи може обох їх поєднаних? Людська мудрість кінчається там, де починається Безконечність.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „МЕНЕ ЗДЕМАСКОВАНО"

Здивував мене повний іронічного обурення допис п. В. Ласовського під наголовком „Мене здемасковано", вміщений у „Свободі" з 29-го січня ц. р. Щоб зрозуміти причину, яка викликала його обурення, відшукав я допис п. І. Костюка, і ще більше здивувався, бо побачив, що п. Костюк виправив тільки неточність інформації проф. А. Малюци відносно участи п. В. Ласовського в „Хмароломі". Він не закидав п. В. Ласовському ані злих інтенцій, ані привласнювання незаслужених почестей! Отже при чому тут „демаскування"?!

В англомовній американській пресі часто знаходимо листи до редакцій, в яких читачі виправляють різні неточності, і з цього приводу ніхто не обурюється. Навпаки — таку реакцію читачів вітають. Тим більше це потрібне у нашій пресі, бо в останній війні згинула більшість наших архівів та історичних пам'яток. У багатьох ділянках треба відтворювати історію на підставі особистих спогадів людей, що ту історію творили. Отже, коли трапляються помилки, то їх треба виправляти, і я не бачу з цього приводу причини обурюватися.

Кінчаючи свій допис, п. В. Ласовський пропонує, щоб п. Костюк висилав свої статті до „Лиса Микити". На мою думку, п. В. Ласовський не мав підстави кидати камінчики в город п. Костюка, який у найкращій вірі хотів виправити неточність інформації проф. А. Малюци, і тим закінченням знецінив сам свій повний іронічного обурення допис.

Д-р В. Михайлів
Ню Йорк

Статтю п. В. Ласовського „Мене здемасковано" („Свобода", ч. 19 з 29 січня) прочитав я прищуленими очима, з усмішкою на устах, і з дива вийти не можу. Питання „чому?" — докучає мені, як оса...

Чому п. Ласовський, цей скромний чоловік, вивіз на поле бою тяжку гаківницю і заходився собі „слави здобувати"?

Чому вистрілив свою відповідь у моє тихе Колорадо, із прицілом у мою особу, замість скерувати дуло гаківниці у сторону проф. Малюци, що написав ту новинку про нього?

Тож ходжу по світі з похиленою від журби головою і сам себе питаю: чому ти поповнив такий злочин? чому причепився до невинної людини?

Ходжу денверськими вулицями, роблю іспит совісти і б'ю себе рукою в груди: прости мені, Боже, грішному! Прости, що захотів виправляти помилку проф. Малюци. Прости, що посмів заперечити участь п. Ласовського у „Хмароломі"!

Тож, щоб заспокоїти свою совість, віддаю себе на ласку редактора „Свободи". Запитайте, будь ласка, на всі чотири сторони світу: писав проф. Малюца про участь Ласовського у „Хмароломі" чи не писав, „ніколи і ніде", як твердить п. Ласовський? А якщо писав, чи вільно мені було виправити помилку? І рішайте в майбутньому, які матеріяли вміщувати на сторінках „Свободи", а які відсилати до „Лиса Микити".

І. Костюк
Денвер, Колорадо

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Родинна хроніка з життя подільського духівництва минулого століття

(4)

Потім усі розходилися по своїх кутках, тішилися, приміряли, тиснулися до дзеркала, прикладали до лиця — чи личить, міркували, порівнювали, радились, а часом дехто й плакав, але це траплялося дуже рідко. Подобалося все, бо вимоги були такі скромні, життя в селі таке замкнуте, таке одноманітне, що ярмолинецький ярмарок сколихував його тихий біг на довгі дні, і не було кінця-краю дівочим розмовам, а головно мріям... Але одного разу сталася в цей щасливий день дуже неприємна пригода.

Того року їздив прадід на ярмарок разом із сватом Монастирським. Ходили вони по ярмарку, вибирали, торгували, купували також разом. Ось прадідові сподобалася одна матерія, дуже сподобалася. Прицінювався він до неї, торгував і так, і сяк, але бісів кацап правив, на думку прадіда, занадто дорого.

Чи матерія та була дійсно коштовна, чи кацап побачив, що вона впала прадідові в око, як отець Ілія разом із сватом не збивали ціну, кацап не хотів спустити ні копійки.

Тоді не було сталих цін. Продавалося за найвищу ціну, яку вдалося з покупців здерти, але купувалося також за найнижчу ціну, яку можна було сторгувати, особливо на кінці ярмарку, коли продавцеві невигідно було везти товар далі, а покупців уже було мало. На висоту цін мали вплив різні обставини, залежало — хто купує, як одягнений, як поводиться, чи визнається на товарі, а головно — чи вміє торгуватися. Часами торг був до певної міри публічним змаганням у дискусії, і деколи приймав таку цікаву форму, що до нього прислухався цілий гурт людей. А тому що тоді ніхто нікуди не поспішав, то торгувалося так довго, аж поки не надокучило.

Так ось прадідові нарешті надокучило, і він уже до тої матерії не повертався. Купувалися інші речі, аж нарешті сват Монастирський питається прадіда:

— Слухай, отче, будеш ти ту матерію ще торгувати?

— Ні, — каже Ілія, — кацап вже більше нічого не спустить, а то занадто дорога ціна.

— Так ти її не купуєш?

— Ні, а тобі що до того?

— А то, що як ти її не купуєш, то я куплю для своїх, бо матерія дійсно добра і варта за ту ціну.

— Так купуй, якщо хочеш переплачувати.

На тому скінчили. Сват Монастирський купив ту матерію для своїх.

Скінчили отці в Ярмолинцях усі справи та й їдуть додому. Дорогою отець Ілія був увесь час похмурий, розбирала його злість, що то не він везе своїм таку гарну матерію, але мовчав.

Приїхали, повисідали, все як звичайно, але як усі зайшли до хати, прадід повернувся знову, ніби щось забув на бричці, взяв ту матерію і пішов з нею на горнище. Там у превеликій злості вхопив сокиру та й порубав цілий сувій на дрібні шматки, певно думаючи собі: „Як не мені, так і не тобі!" Після тієї пригоди сват Монастирський дуже погнівався на прадіда і виминав Савинці, а це мало погані наслідки для цілої родини.

Храмовий празник

Храмовий празник чи відпуст у ті часи — то була велика подія. З'їздилися гості з цілої околиці, часами й сам владика з Кам'янця завітав, а з ним, як то водилося, ціла юрба духовенства і дехто з консисторії. Взагалі міг приїхати кожний, хто мав охоту добре попоїсти та погуляти на сільській парафії. В храмовий день двері парафії були для всіх відчинені, а багата гостина забезпечена. Сусіди приїздили з цілими родинами. Гості розташовувались не тільки в домі, в коморах та стодолах, але також на селі у заможніших хазяїв.

Чого, чого тільки не готувалося на цю гостину! Забивали годованого кабана чи молодого бичка, а для домашньої птиці то була тяжка та зла година. Гори курей, гиндиків, качок, гусей спритні руки молодиць опрацьовували на різні смачні страви: гусей та качок напихали яблуками, курей — здобними булочками з печінками, а гиндиків — кашкою на жовтках з родзинками. Все це запікалося у великій печі та поливалося маслом.

А печиво — то вже була робота для панночок показати, які пишні пляцки та різноманітні пундики і марципани вони вміють напекти.

Загально це була свого роду господарська інспекція, і всі члени родини намагалися з усіх сил піддержувати „гонори" дому. Їхалося до містечка, видавалося дорогі гроші за такі продукти, які домашнє господарство не могло виробити — цукор, родзинки, мигдал, риж, рум, різне коріння та всякі інші речі, потрібні для такої великої гостини.

Гості здалека починали з'їздитися вже напередодні, щоб по довгій дорозі трохи відпочити, а паням та панночкам трохи причепуритися. Пом'яті сукні прасувалося, волосся зачісувалося, закручувалося та складалося у великі чудернацькі зачіски, такі складні, що пані часом спали сидячи, бо всі ті льокони та буклі, що були тоді в моді, не встигли б зрання знов накрутити.

Ранком усі поспішали до церкви на урочисте богослуження, а потім починалася гостина — їли та й їли, та знов їли, звичайно запиваючи те все різними горілками, а жіноцтво — солодкими наливками. Молодь довго коло столів не задержувалася, рвалася чимскорше до танців, а старші сиділи довгими годинами, і лише коли були добре напідпитку пускалися також до танцю — і поважні отці і достойні, огрядні попаді.

Спалося мало, бо гостина була добра, шкода було часу, забава була щира та весела. Люди повисиджувались на селі без товариства і так тішилися, що можуть у гурті побавитись, поговорити, довідатись про всілякі родинні та інші новини. Жіноцтво трохи собі судачило, а молодь мала нагоду познайомитись, потанцювати та трішки „поромансувати".

Гнів прадіда

На такий храмовий празник сталася у Савинцях одного разу дуже прикра подія.

Гості позасідали за столи, старші в першому покої, молодь окремо, а діти також окремо в третій кімнаті.

Догляд над дітьми був доручений старшій доньці Домці. В ті часи старшинство в родині дуже шанувалось. Молодші діти говорили старшим „ви" і цілували їх в руку, а також мусіли їх у всьому слухатись

Подали першу страву — великі полумиски макаронів з молоком. Макарони були довгі, і діти почали тягнути їх з полумисків руками, роблячи собі з того забаву: один тягнув від другого, когось штовхнули, когось обілляли молоком, почався крик, сміх, гамір. Бідна молоденька Домця не змогла дати собі ради з такою оравою дітей, бігала від одного стола до другого, одних угомонила, другі зачинали знову.

Той гамір досяг покою, де отці вели поважну розмову. Щось такого отець Ілія ще не чув у своїй хаті, де діти виховувалися у великому страху і ніколи не посміли б так пустувати, та й ще при гостині. У страшкому гніві вбіг прадід до покою, де були діти, і, побачивши, що діється, схопив гарапник, що завжди висів на стіні у дитячому покою, більше для страху, бо всі діти й так тремтіли перед батьком. Гарапник у його буках, та ще в такому гніві, була річ небезпечна.

(Далі буде)

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ТОВАРИСТВ АМЕРИКИ СУСТА І УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА НЮ ЙОРКУ

запрошує все Громадянство на

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

В програмі беруть участь:
Марта Цибик — фортепіян; **Дорін Рудницький** — чельо; **Юрій Вожаківський** — скрипка; **Наталка Худа** — сольоспів; **Рафаїл Венке** — скрипка; **Михайло Шкварко** — сольоспів.

Концерт відбудеться

в суботу, 26 березня ц. р., год. 7 веч.
в Avenue "B" JUNIOR HIGH SCHOOL
6th Street & Ave. "B"

Дохід призначений на адміністрацію фонду Катедри Українознавства і на публікацію студентського журналу „Горизонти"

АЛЛЕНТАВН і ОКОЛИЦЯ!

В суботу, 19 березня 1966 р.
о год. 6-ій по полудні
в залі
УКРАЇНСЬКОГО ПАРАФІЯЛЬНОГО ЦЕНТРУ
при 803 Н. Фронт Ст. в Аллентавн, Па.
— відбудуться —

РІЧНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС Аллентавну і околиці

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати Відділів таких місцевостей:

Аллентавн — 147 і 151; Нортгемптон — 44 і 318; Бетлегем — 47 і 288; Істон — 137 і 438; Бат — 95; Ормрод — 124; Емералд — 205; Палмертон — 369.

Порядок нарад:
I. ДІЛОВА ЧАСТИНА
1. Відкриття і вибір президії Зборів.
2. Приняття протоколу останніх Загальних Зборів.
3. Звіти членів Управи.
4. Звіт Контрольної Комісії.
5. Аллентавнська Округа у передконвенційному році — доповідь обласного організатора **п. Степана Гавриша.**
6. Праця і успіхи УНС у 1965 році — доповідь головного секретаря **д-ра Ярослава Падоха.**
7. Дискусія над звітами.
8. Уділення абсолюторії уступаючій управі.
9. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
10. Плян праці в 1966 р. та передконвенційні обов'язки Відділів і їх делегатів.
11. Внесення і запити.

II. СВЯТОЧНА ЧАСТИНА
Роздача ювілейних відзнак заслуженим у кампанії для розбудови УНСоюзу.

В зборах візьмуть участь
Д-р Ярослав ПАДОХ, головний секретар УНС
Степан ГАВРИШ, обласний організатор УНС

Закликаємо всі Відділи прислати своїх численних делегатів, а всіх активних союзових діячів узяти обов'язкову участь у зборах, щоб познайомитися з новими грамотами та з іншими важними змінами введеними цього року та обдумати дальшу корисну працю для УНСоюзу.

ГОСТЯМ РАДІ! ОКРУЖНА УПРАВА

Чи Ви вже замовили книжку „МАЄМО КАРДИНАЛА"

МАЄМО КАРДИНАЛА

У цій найбільш люксусово виданій книжці утривалено словом, документом та ілюстраціями — їх 55 в тому також у природніх кольорах — одну з найсвітліших подій в історії Української Католицької Церкви: найменування Митрополита-мученика Йосифа Сліпого на Кардинала Вселенської Церкви, а прибуток з продажу цієї книжки призначений на здійснення одного з великих задумів нашого Кардинала — на заініційовану й започатковану вже будову Українського Католицького Університету в Римі.

Тираж книжки, яка появилася в українському й англійському виданнях накладом Українського Народного Союзу, обмежений і тільки негайне замовлення може Вам запевнити її висилку. Тож замовте її ще сьогодні, виповнюючи доданий до цього формуляр та пересилаючи його, разом із належитістю за замовлену книжку чи книжки й евентуальною Вашою додатковою пожертвою на фонд Університету на адресу „Свободи".

Усі замовлення на книжку, як і додаткові пожертви проголошується на сторінках „Свободи".

SVOBODA, 81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J. 07303

ДО ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

Прохаю переслати мені........ примірник........ українського і .... примірник......англомовного видання книжки „МАЄМО КАРДИНАЛА" - "Our Ukrainian Cardinal" у ціні по $5.00 за примірник, на що й залучую готівкою (чеком - поштовим переказом) суму $...........

Долучених до цього додаткових $........... прохаю переслати як мою додаткову пожертву на цілі Українського Католицького Університету в Римі.

Name: ....

Address: № .... Street (Avenue) ....

City .... State .... Zip code ....

Дата: .... Підпис: ....

СИЛЬВЕТКА СУСПІЛЬНОГО ДІЯЧА В ЙОГО 70-ЛІТТЯ

28-го лютого сповнилося 70 років життя відданому трудівникові в різних неполітичних ділянках громадського життя проф. Леонідові Бачинському. З того приводу бажаємо відтворити його життєвий шлях від рідного Катеринослава почерез Карпатську Україну, Галичину і Німеччину аж до Клівленду, в якому Ювілят працює останніх 14 літ.

З вибухом першої світової війни студент Л. Бачинський був мобілізований до царської армії і відведений до Петербурга на вишкіл. Як поручник брав участь у наступі на Галичину і в облозі Перемишля. Революція в 1917-му році застала його в Дубні, звідки зразу перейшов на службу своєму народові в армії, а згодом віддався будові української ністерствах Пошт, згодом Внутрішніх і вкінці Військових Справ. В ранзі сотника армії УНР був комендантом евакуаційного поїзду, яким виїхав Уряд з Кам'янця Подільського на еміграцію до Тарнова. В роках 1921-23 був директором приватної гімназії в Луці коло Самбора, звідки подався в Карпатську Україну. Там учителював у середніх школах у Севлюші і в Ужгороді, де розвинув освідомну національну роботу серед молоді, через що чехи позбавили його права побуту в Чехословацькій Республіці. В 1929 р. нелегально перейшов до Галичини і осів у Перемишлі, ведучи Український інститут для дівчат.

Під час другої світової війни Л. Бачинський мусів втікати від большевицького окупанта і перенісся до сусіднього Ярослава в Генеральній Губернії, звідки в держави як працівник у міліпні 1944-го року еміґрував на захід, аж опинився у північній Німеччині. В 1950 році переселився до ЗДА і по двох роках у Вірджінії знайшов собі поле праці в Клівленді в Огайо.

Проф. Л. Бачинський відомий читачам української преси в різних державах вільного світу. Він своє життя посвятив жертвенній праці для нашого народу і то на різних ділянках життя. Від молодости він виявив непересічні здібності організатора і тому займав керівні пости в шкільництві, пластових, господарських та громадських установах. Скоро визначився він як педагог і виховник молоді, як організатор шкільництва і музеїв.

Крім основного фаху викладача природознавства, шляхом курсів набув знання фахівця в агрономічних науках, у пластуванні, у консервації старинних картин. Він — автор, редактор, шевченкознавець, власник прецінної книгозбірні і колекціонер різних пам'яток. Неповна бібліографія статтей і брошур проф. Бачинського за 48 літ від 1917 р. обнимає к. 800 назв. Є звичайним членом Наукового Т-ва ім. Шевченка.

Зареєструймо тепер найголовніші осяги в поодиноких ділянках його широкого заінтересування. Педагогічну діяльність почав у Технічній школі в Кам'янці Под. в 1918 р., а вже рік пізніше був призначений асистентом при катедрі зоології Держ. університету в Кам'янці. В Ярославі організував і був директором Держ. торгов. школи, і Торгов. - кооперативного ліцею. В Гайденав керував гімназією і був інспектором середніх шкіл британської зони, та один рік управляв Відділом Культури і Освіти Центр. Допомогового Комітету. Поза працею в школах виховував молодь і дошколював дорослих на фахових курсах. Посвячувався праці у філіях і централі „Сільського Господаря", організуючи по селах курси і постійні школи в Ярославщині та відновляючи львівську централю „С. Господаря" в Генеральній Губернії і керуючи її діяльністю та редагуючи її місячник під час другої війни В господарськім секторі Галичини займав різні пости, включно до членства у Хліборобській Палаті у Львові і писав до різних періодиків фахові статті і поради селянам. Працював теж активно і в кооперації.

Свою любов до збирання пам'яток культури і мистецтва виявляв активністю в музею „Стривігор" у Перемиші 1930 - 39, заснованням і веденням музеїв ім. кн. Яр. Мудрого в Ярославі 1939-44, ім. Шевченка у Бльомберзі, у Клівленді від 1952 та центрального Пластового теж у Клівленді.

До Пласту присднався він ще в 1920-ім р. в Тарнові і від того часу живе ним і його молоддю. Незвичайно плідна в наслідки національного освідомлення є його пластова рухливість в Карпатській Україні, яку „засіяв" куренями і літніми таборами в роках 1923-29 та зв'язав їх ідейно зі Львом.

Проф. Леонід Бачинський

Жива авторська і видавнича діяльність давала овочі і виховала борців Срібної Землі, які складали іспит 1938-39 рр. Під час заборони Пласту завжди був активним в заступчих т-вах, які поляки щоразу ліквідували. Як голова філії „Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молоддю" побудував вакаційну оселю у Старяві і там таборувала та кристалізувалася молодь Перемиської округи. У Клівленді постійно працює в місцевій великій Станиці, Пласт. Домові і центр. Пл. Музеєві. Член основник 1-го Куреня Укр. Пласт. Сеньйорату та його голова після смерти Сірого Лева. Скавтмайстер від 1926 р., сеньйор керівництва, автор впорядників для різних уладів і більшого підручника „Перші кроки" (1949) та інших публікацій. Два рази проводив наших пластунів на світові Джемборі, — з ЧСР до Англії і з півн. Німеччини до Франції.

Проф. Бачинський був відданим трудівником Укр. Допомогового Комітету в Ярославі і його складових секцій. Його активна співучасть у громадськім житті не послабилася і пізніше.

Вклад проф. Л. Бачинського в культурну скарбницю нашого духового життя є такий великий, що заслужив на загальне признання і вдяку від рідного суспільства. Виявлена вдячність хай і буде заохотою Ювілятові до дальших трудів, яких він не припиняє.

Степан Кікта

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ
в пляні відзначення 15-річчя УВАН у США
ДОПОВІДЬ ЮРІЯ ШЕВЕЛЬОВА
НОВІТНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА З ТИПОЛОГІЧНОГО ПОГЛЯДУ
Конференція відбудеться в неділю, 20-го березня 1966 р. о 4-ій год. дня у великій залі Академії:
206 Вест 100-та вул., Н. Й.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
повідомляє, що
СЕРІЯ ЛЕКЦІЙ
— відбудеться —
в середу, 16-го березня 1966 року
о год. 8-ій веч.
ПОДАТКОВІ СПРАВИ • РЕАЛЬНІ ПОСІЛОСТІ
ІНВЕСТИЦІЇ • ЗАВІЩАННЯ І ТЕСТАМЕНТИ
ІВАН О. ФЛИС і ДАНИЛО Т. КУЗИК
В чергову середу — Семінар в справах інвестицій
ГОСТЕЙ РАДО ВІТАЄМО!

ПОДЯКА
Високошановному Панові
Д-рові Іванові Макаревичеві
в Ню Йорку

Вельмишановний Пане Докторе!

Дозвольте прийняти мою найсердечнішу подяку за успішну операцію та щире батьківське піклування моєю особою в шпиталі.

Хай Господь Бог тримає Вас на многі літа для нашого народу.

Відданий Вам

АНДРІЙ МОРОЗ
Боффало, Н. Й.

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ в ГАРТФОРДІ, Конн.
при участи
Української Школи і місцевих Укр. Організацій
— влаштовує —
ШЕВЧЕНКІВСЬКУ АКАДЕМІЮ
в неділю, 20-го березня 1966 року
о год. 5-ій по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 961 Ветерсфілд Евеню.
В ПРОГРАМІ:
Доповідь, в мистецькій частині виступ Українського Православного Хору, деклямації та інсценізація Української Вечірньої Школи.
Українці м. Гартфорду і околиці! Своєю численною участю вшануймо пам'ять найбільшого Сина України.

64-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку
— улаштовує —
в суботу, дня 19-го березня 1966 р.
в авдиторії
F.I.T. STUDENT FACULTY CORPORATION
227 West 27th St., New York (between 7 & 8 Ave.)
ПОКАЗ ІСТОРИЧНОЇ НОШІ
ВІДТВОРЕНИЙ
ОДЯГАМИ, ЖИВИМ СЛОВОМ та ТАНКАМИ

Проєк і стилізація одягів —
ХРИСТИНА ВОЄВІДКА
Поетичне оформлення —
ЛЕОНІД ПОЛТАВА
Музична обрібка та супровід —
Проф. БОГДАН ПЕРФЕЦЬКИЙ
Сценічний провід —
ОЛІМПІЯ ДОБРОВОЛЬСЬКА
Хореографія —
ОЛЬГА ІВАСІВКА

Початок о год. 7:30 веч.
Квитки до набуття у крамницях: АРКА, ЕКО, СУРМА та в касі театру.

СКАРБИ ЖИТОМИРСЬКОГО МУЗЕЮ

Як розповідає Віолета Харченко, наукова працівниця краєзнавчого музею, в Житомирі зберігають близько тисячі творів малярства, скульптури, графіки та декоративно - прикладного мистецтва. Серед них за рідкістю провідне місце належить творам видатних мистців Західньої Европи XVI-XX століть.

У музеї є двоє полотен Луки Джордано — „Бесіда Христа з самаритянкою" (1684) і „Мадонна з Христом та Іоаном". В колекції музею зберігається також „Мадонна" відомого учня Леонардо да Вінчі — Бернардо Люїні. Великою цінністю є блискуча копія з прославленої картини геніяльного венеціянця Тиціяна „Даная", виконана 1629 року невідомим мистцем.

Київська „Літературна Україна" з 21 грудня 1965 року наважилася подати на четвертій сторінці деякі фрагменти з картин релігійного змісту, зокрема Луки Джордано „Бесіда Христа з самаритянкою", Себастіяно Річчі „Винищення немовлят", Ґерарда Зеґерса „Благовіщення"...

Замість вінка на могилу
бл. п. ВАСИЛЯ ФУТАЛИ
на Визвольний Фонд ОУН
складає 25.00 долярів
ГОЛОВНА УПРАВА Т-ВА Кол. ВОЯКІВ УПА ім. ген.-хор. Романа ШУХЕВИЧА-ЧУПРИНКИ

Замість вінка на могилу
бл. п. ВАСИЛЯ ФУТАЛИ
складають на Визвольний Фонд ОУН
по 25.00 долярів:
МИКОЛА ГРИЦКОВЯН
і
МИРОСЛАВ КЛИМКО
з Родинами

Відділи УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 27-го березня 1966 року
в год. 2:00 по полудні
в ST. MICHEL CLUB HOUSE
у FRACKVILLE, Pa.
— відбудуться —

ОКРУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 333	Магоней Плейн 28,365
Централія 90	Мек Аду 7
Колдейл 201	Майнерсвил 78, 265
Фреквил 242, 382	Мт. Кармел 2
Фріленд 429	Нортгумберленд 357
Гезлетон 85, 314	Шамокін 1
Магоней Сіти 305	Шенандоаг 98
	Ст. Клер 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:
1. Звіти Окружної Управи.
2. Праця і стан Округи — доповідь **С. Гавриша,** обл. організатора УНС
3. Праця і стан УНСоюзу в 1965 році — доповідь **Йосипа Лисогора,** гол. предсідника
4. 26-та Конвенція і зв'язані з нею завдання та обов'язки Відділів та конвенційних делегатів.
5. Святочне вручення ювілейних союзових відзнак.

У Зборах візьмуть участь:
Йосип ЛИСОГІР — головний предсідник УНС
Степан ГАВРИШ — обласний організатор УНС
До участи в Зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу, Члени парафії св. Івана та широкий загал Українського Громадянства цілої околиці.

М. ГЕНТИШ, гол. О. К.
Іван ПЕТРУНЦЬО, секретар — Волтер ЧЕРНЕГА, місто-голова О. К.

До уваги Клівленду і околиці!
В неділю, 20-го березня 1966 р.
о год. 2:30 по пол.
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
2255 West 14th Street — CLEVELAND, Ohio
— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС Клівленду та околиці

до участи в яких управнені і запрошені усі конвенційні Делеґати та представники наступних Відділів УНСоюзу:

КЛІВЛЕНД:
102, 112, 222, 240, 251, 291, 328, 334, 336, 346, 358, 364

АКРОН: 180, 295. **ЛЕЙКВУД:** 108. **ЛОРЕЙН:** 50,233.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:
1. Звіти уступаючої Управи;
2. Дискусія над звітами та уділення абсолюторії;
3. Вибір нової Управи на 1966 рік;
4. Доповідь головного касира УНС **Романа Слободяна;**
5. Святочне вручення ювілейних відзнак успішним учасникам членської кампанії 1965 року;
6. Слово обласного організатора **Володимира Гірняка;**
7. Внески і запити.

В Зборах візьмуть участь:
Роман СЛОБОДЯН, головний касир УНСоюзу
Дмитро ШМАГАЛА, головний радний УНСоюзу
Осипа ОЛІНКЕВИЧ-МИХАЙЛЕНКО, головна радна УНСоюзу
Володимир ГІРНЯК, обласний організатор УНС

Закликаємо всіх відділових урядовців, конвенційних делеґатів та всіх активних членів УНСоюзу взяти обов'язкову участь у цих святочно-ділових зборах Округи.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Дмитро Шмагала, голова — Ярослав Кравчук, секретар

З сумом повідомляємо Членів Братства і Усіх Товаришів Зброї, що в п'ятницю, 11-го березня 1966 року відійшов у Вічність

бл. п. ЮЛІЯН НАНАССИ

б. старшина УСС, учасник Визвольних Змагань.

ПАНАХИДА — в неділю, 13-го березня 1966 року.

ПОХОРОНИ — в понеділок, 14-го березня 1966 року з церкви Чесного Хреста в Асторії на український цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС



Принцеса Беатріса і її наречений, теперішній німецький дипломат і колишній член організації „Гітлер-юґенд" Кляве фон Амсберґ виходять з королівського палацу в Амстердамі в дорозі до церкви, в якій відбулося їхнє вінчання.

Різдвяний вертеп в Монтреалі

Зберігаючи давні традиції та глибоко виховні звичаї українського Різдва, малі діти Андрійко і Юра Мончаки під старанною опікою своїх родичів п-ва Мирона і Богданни Мончак, продовжали на терені Монтреалу і в цьому році відвідини з Українським Вертепом по домах.

Практика „коляди" з Українським Вертепом, як і в минулих роках, має в першому своєму завданні ідею відновити та поглибити серед нашого суспільства глибше зрозуміння змісту Українського Вертепу як незвичайно сильного виховного чинника наших рідних різдвяних надбань. Ідея виховного характеру цієї імпрези вповні себе виправдала, коли на запрошення Відділу УКО при парохії Успення Б. М. на Розмонті, наші маленькі артисти появилися з Українським Вертепом серед численно зібраної молоді та дітей, в парохіяльній залі в понеділок 24 січня цього року. Молодь і старші з ентузіязмом привітали Український Вертеп на сцені та при тій нагоді зложили свій щедрий дар — $25.

Крім чисто виховної роботи, Український Вертеп в Монтреалі поставив собі за ціль допомагати в розбудові Українського Католицького Університету в Римі та збирати на ту ціль відповідні фонди. В цьому році при нагоді відвідин з Вертепом зложили на Український Університет в Римі свої жертви слідуючі жертводавці з Монтреалю та околиці:

Список жертводавців

По $25 склали: Парохія св. І. Хрестителя в Монтреалі (Кутя), Укр. Кат. Юнацтво при пар. Успіння Божої Матері в Монтреалі, Рідна Школа при пар. Успіння Божої Матері в Монтреалі;

По $20: д-р С. Томюк і п. Ковальський, Володимир Медвідь;

$15 — д-р Павло Таращук;

По $10: о. А. Цимбалістий, Ірина і Кость Келебай, о. Лев Чайка, Р. Олійник-Рахманний, В. Ганчук, д-р М. Кухаришин, Петро Кінах, адв. Василь Данчишин, М. Біжик, Петро Король, Мирон Мончак;

По $5: Крамниця Кливак-Ільчина, Марія Штим, Василь Федунь, М. Антонович, Ю. Міняйло, Я. Кухаришин, Євген Крук, М. Гумницький, М. Максимів, о. Іван Гаврилюк, Корнель Когутяк, Степан Геба, Євген Кіцак, ЛУКЖ при пар. Успіння Божої Матері в Монтреялі;

По$4: В. Цап, В. Хоменко; **По $3:** М. Дяків, О. Судомляк; По $2: Микола Заяць, С. Ребізант, В. Курицький, М. Путько, М. Кураш,; По $1: Я. Лаба, П. Зеневчук, С. Барабаш.

Нехай буде щира подяка усім жертводавцям за моральну й матеріяльну піддержку в початковій високоідейній акції Українського Вертепу в Монтреалі.

Софія Барабаш

ТАРЗАН, ч. 5 589. Горила при вході до тунелю.



Зідхнувши з полегші, Тарзан побачив, що вхід до тунелю в горах був вільний.

— Швидше, Белу, — він ричав. — До цієї загороди!

Але горили щораз більше зближалися, а найближчий із них вже був при вході!